

handlar mamma«, författare: Maria Eriksson, doktorand i sociologi vid Uppsala universitet, får vi ta del av den kunskap som finns om barnens perspektiv och om hur man i barnomsorg och skola kan identifiera och ge den livsviktiga hjälp de barn behöver som lever i en miljö där pappa utövar våld mot mamma.

Slutligen ger Angela Beausang, som bl a varit ordförande i Riksorganisationen för kvinnojourer, i sitt kapitel »Att leva i ett misshandelsförhållande – kvinnojourernas erfarenheter« en nära och skrämmande verklighetsbeskrivning av de våldsutsatta kvinnornas vardag.

Ombärlig för berörda professionella

Sammanfattningsvis – det här är en bok baserad på den forskning och den erfarenhetsbaserade kunskap som finns om våld mot kvinnor i alla åldrar, såväl unga som medelålders och äldre. Den ger en redovisning av vad som konkret kan göras för att hjälpa dessa kvinnor och även deras barn. Det är en bok som jag anser borde vara obligatorisk i utbildningen av alla som skall arbeta inom hälso- och sjukvården, socialtjänsten, polisen och övriga instanser inom rättsväsendet. Tar man inte vara på dess innehåll sviker man de kvinnor och barn som boken handlar om.

Kunskapsbas för multidisciplinärt förlossningsarbete

Nina Olofsson, redaktör. **Förlossningssmärta – och dess behandling.** 140 sidor. Lund: Studentlitteratur, 2003. ISBN 91-44-01624-7.

Recensent: Barbro Fridén, verksamhetschef, kvinnokliniken, Varbergs sjukhus.

|| Boken »Förlossningssmärta – och dess behandling« vänder sig till barnmorskor och läkare inom obstetrik och anesthesiologi, men bör även kunna vara intressant för blivande läkare. Handläggningen av kvinnor med förlossningssmärta är multidisciplinär till sin karaktär, och bokens ambition är enligt

förordet att alla inblandade specialister ska »tala samma språk«, ha gemensam kunskapsplattform och gemensamt synsätt för att i vårdsituationen kunna »lita på och respektera varandras kompetens«. Denna utgångspunkt skapar en utmärkt lärobok. Den inpräntar dessutom på ett beundransvärt tydligt sätt vikten av patientens autonomitet och bestämmanderätt. Någon liknande lärobok har inte hittills funnits på svenska, och den är ett viktigt tillägg till kurslitteraturen för ST-läkare och barnmorskor.

Unik lärobok av svenska experter

Under Nina Olofssons redaktörskap belyses förlossningens fysiologi, förlossningssmärtaens fysiologi och psykologi, behandling av förlossningssmärta med centralt verkande analgetika, regional analgesi, sensorisk stimulering samt smärtlindring efter kejsarsnitt. Dessutom finns ett uttömmande kapitel om förlossningsrädsla och dess behandling. Alla kapitel är skrivna av svenska experter inom respektive område med stor kunnskap och omsorg. Läsaren får del av vad som är vetenskapligt belagt, vad som baseras på erfarenhet och vad som är nya områden med god potential men tills vidare utan säkerställd vetenskaplig dokumentation. I hela boken betonas betydelsen av att den födande kvinnans egna önskemål och åsikter tas på allra största allvar, och det är ett tonläge som inger respekt.

Särskilt kapitlet om smärtans fysiologi, behandling av förlossningssmärta med lustgas, epiduralanalgesi, akupunktur och förlossningsrädsla är utmärkta. Lagom i omfattning och klart redovisande kunskapsläget, indikationer, effekt och biefekter. Därtill kommer en omsorgsfull referenslista för vidare läsning. En mer uttömmande beskrivning av de goda effekterna på barnet av smärtlindring under förlossningen skulle ytterligare betona vikten av den nödvändiga attitydförändring som krävs för att fullgod smärtlindring ges under förlossningen. Detta nämns nu bara i förbifarten, men skulle kunna ges ytterligare utrymme. Kapitlet om smärtlindring efter kejsarsnitt ter sig däremot lite magert – visst har vi tillgång till andra behandlingsmetoder än opioder systemiskt eller regionalt?

Illustrationerna en svaghet

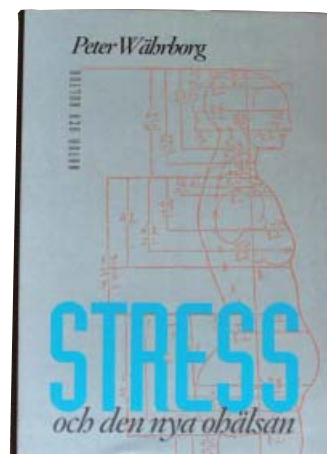
Bokens enda egentliga svaghet är illustrationerna. Valet av omslagsbilden är svårbegriplig och många av illustrationerna i boken ger ingen eller mycket liten ledning till budskapet. Fotografierna som visar en förlossningsräd kvinna under samtal, en födande kvinna som vill ambulera, respektive en födande kvinna som väldigt gärna vill ambulera ter sig överflödiga och smått löjeväck-

ande för läsaren. Tyvärr tar detta tyngd ifrån en annars utmärkt bok.

Bok för varje förlossningsavdelning

Sammanfattningsvis kan sägas att som kuskapsbas för det multidisciplinära samarbetet på förlossningssalen är boken mycket bra och den bör finnas till hands på varje förlossningsavdelning såväl som varje klinikbibliotek där ST-utbildning sker inom obstetrik och anesthesiologi. Det är bara att gratulera Nina Olofsson och medarbetare till en fin lärobok!

VINN EN BOK!

»En synnerligen kunnig, bred, djup och väldokumenterad framställning av ett lika viktigt som svår-gripbart problemområde.«

Delta i vårt boklotteri!

Läkartidningens prenumeranter inbjuds att delta i vårt boklotteri. Denna gång lottar vi ut fem exemplar av Peter Währborgs bok »Stress och den nya ohälsan« från Natur och Kultur.

Allt du behöver göra är att sända oss ett vykort med ditt namn, adress, postnr, postort och prenumerationsnummer före den 16 april 2004.

Namnen på de fem vinnarna publiceras i Läkartidningen och på www.lakartidningen.se